

ARCHIV NÁRODNÍ GALERIE V PRAZE

ANTONÍN SLAVÍČEK **(* 1870 - † 1910)**

Inventář osobního fondu

Časové rozmezí fondu: 1896–1910 (1960)

Značka fondu: 2

Číslo evidenčního listu NAD: 14

Evidenční číslo inventáře: 155

Zpracoval: Tomáš Hylmar

Místo: Praha 2017

Antonín Slavíček (1870–1910)

Antonín Slavíček se narodil 16. května 1870 v Praze jako čtvrté dítě Jana Slavíčka a Pavlíny Slavíčkové, rozené Mildnerové. Slavíčkův otec působil jako správce vysokých škol technických v Praze. Oba rodiče zemřeli náhle a velmi brzy. Protože i jeho starší bratr zemřel již v mládí, zůstal Slavíček jen s dvěma sestrami. Již v nižších třídách reálného gymnázia ve Spálené ulici v Praze Slavíček rád kreslil a maloval. Učitelem mu byl především malíř Emil Jan Lauffer. Jeho strýc, děkan ve Staré Boleslavi, umožnil mladému Slavíčkovi v roce 1886 studijní cestu do Mnichova. Po návratu se Slavíček přihlásil na malířskou akademii v Praze, kde studoval u Julia Mařáka. Na krátký čas odešel do kláštera v Rajhradu na Moravě. Po návratu do Prahy v roce 1893 poprvé prezentoval několik svých obrazů na výstavě Umělecké besedy. Jako člen Spolku výtvarných umělců Mánes pravidelně vystavoval doma i v cizině. Po smrti Julia Mařáka převzal na rok vedení jeho školy. V letech 1903 až 1905 vedl společně s Ladislavem Šalounem a Vladimírem Županským vlastní malířskou školu. S francouzskými impresionisty, kteří mu byli vzorem, se setkal až během své cesty do Paříže v roce 1907.

Roku 1902 pobýval Antonín Slavíček v Hostišově, kam ho pozval spisovatel a redaktor Jan Herben. Na podzim roku 1903 díky Karlu Václavu Raisovi poznal Kameničky na Vysočině. Zde bydlel nejprve na faře u děkana Jana Selichara, potom v klidnějším výměnkářském stavení. Kraj si velmi oblíbil a pravidelně zde setrval. Přijížděli sem za ním jeho známí, např. malíři Bohuslav Dvořák, Otakar Nejedlý, Herbert Masaryk, Angelo Zeyer, ale také rodina profesora historie Jaroslava Golla, profesor Emanuel Tilsch s chotí Annou Marií a jiní. Slavíček také pobýval a maloval např. v Luhačovicích, Veltrusích, Liboci, Okoři, Bechyni a také v Železných horách, mj. v již zmiňovaných Kameničkách. Kromě krajinomaleb se Antonín Slavíček věnoval i malbě městských, zejména pražských ulic, nábřeží a parků.

Se svou ženou Bohumilou Brynychovou se Slavíček oženil 12. dubna 1895. Bydleli spolu v Praze na Letné. Zde měl i svůj ateliér. V roce 1900 se Bohumile narodil syn Jan, později též významný malíř. Po onemocnění manželky ji Slavíček doprovázel na léčebném pobytu v Dubrovniku. Zde si v květnu 1909 pádem ve skalách zlomil ruku. Tento úraz mu znemožnil další uměleckou činnost. V létě téhož roku pobýval s rodinou u přátel v Německé Rybné. Tady ho zastihla druhá životní rána, dne 10. srpna ho při koupání v říčce Zdobnici ranila mrtvice. Slavíček poté ochrnul na pravou polovinu těla. Velmi špatně se pohyboval a léčba neprobíhala nejlépe. Vlivem těchto okolností, kdy se již nemohl zcela pohybovat a tvořit, se dne 1. února 1910 v Praze zastřelil. Antonín Slavíček je pohřben na Olšanských hřbitovech v Praze. Bohumila Slavíčková se po smrti manžela provdala za jeho žáka Herberta Masaryka.

Literatura a edice

- Beneš Vincenc, Antonín Slavíček, Praha 1938.
- Vybrané listy Antonína Slavíčka (předmluva Otokar Nejedlý), Praha 1930.
- Štěch Václav Vilém, Dílo a život, Poznámky o Antonínu Slavíčkovi, Praha 1933.
- Miloš Jiránek (ed.), Antonín Slavíček. Výbor z jeho díla, Praha 1910.
- Z A. Slavíčkovy korespondence, Volné směry 14, 1910, s. 185-223.
- Nezval, Vítězslav, Antonín Slavíček, Praha 1952.
- Antonín Slavíček, Dopisy (předmluva Vítězslav Nezval), Praha 1954.
- Štěch Václav Vilém, Čtení o Antonínu Slavíčkovi, Praha 1961.
- Tomeš, Jan, Antonín Slavíček, Praha 1966.
- Tomeš, Jan, Antonín Slavíček, Praha 1973.
- Rakušanová, Marie (ed.), Antonín Slavíček (1870-1910), Praha 2004.
- Marek Ladislav, Dopisy Antonína Slavíčka Františku Markovi, Umění XII, Praha 1964, s. 46-62.

Vývoj a dějiny archivního fondu

Písemné dokumenty Antonína Slavička uložené v jeho archivním fondu byly získány do Archivu Národní galerie v Praze v několika částech. Jednalo se většinou o nákupy, ale i o dary. Nákupem od Karla Břetislava Palkovského v roce 1953 byl např. získán početný soubor dopisů (AA 2), další jednotliviny byly zakoupeny od národního podniku Kniha v roce 1967 (AA 2550–AA 2554). V roce 1981 byl zakoupen důležitý soubor korespondence od Ladislava Marka (AA 2936). V roce 2016 se fond rozrostl o fotografie díla, které byly převedeny z oddělení Dokumentace NG (AA 4121).

Archivní charakteristika fondu

Fond Antonína Slavička je tvořen zejména korespondencí. Je zde uloženo několik větších celků, např. umělcova korespondence se svým bývalým spolužákem z gymnázia a zvěrolékařem v Chotěboři a Českém Brodě Františkem Markem, s profesorem Jaroslavem Gollem a jeho dcerou Adou. Dalším zajímavým souborem dopisů jsou dopisy adresované učiteli Karlu Bohumilu Vedyšovi do Veltrus. V korespondenci cizí se nacházejí dopisy od malíře Bohuslava Dvořáka a Karla Václava Raise. Nezanedbatelnou součástí fondu je též obsáhlý soubor fotografií díla Antonína Slavička. Fyzický stav dokumentů je dobrý. Papír dokumentů je místy poškozen přehybem, někdy již natrženým.

Záznam o uspořádání fondu a sestavení pomůcky

Inventář byl vytvořen v souladu se Zásadami pro zpracování osobních archivních fondů a pro psaní jejich inventářů, platných ve shodě s prováděcí vyhláškou č. 645 zákona č. 499/2004 Sb. O archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů. V rámci vnitřní skartace byly vyřazeny pomocné obálky a desky. Zohýbané písemnosti byly s přihlédnutím ke stavu narovnány. Fond zpracoval Tomáš Hylmar v roce 2005, v roce 2017 byl soubor zrevidován. Archiválie jsou uloženy pod přírůstkovými čísly AA 2, AA 1488, AA 2095, AA 2122, AA 2550 – AA 2554, AA 2587, AA 2592, AA 2684, AA 2936, AA 3476, AA 3590, AA 3594, AA 4003 a AA 4121.

Inv. č.	Obsah	Počet ks/ll	Časový rozsah	Př. č. AA	Č. kart.
Korespondence odeslaná – jednotlivcům (adresát v nominativu)					
1	Bouška Sigismund Ludvík (Praha, 8. 3. 1907), (pohlednice) Dubrovník, 18. 5. 1909, (pohlednice) (Kameničky, b. d.) b. m., b. d.	5 ll	1909, b. d.	2552, 3594, 4003	1
2	Gollová - Hodáčová Ada (dcera Jaroslava Golla) Střítež, (27. 3. 1903), (adresováno Jaroslavu Gollovi) Kameničky, 28. 9. 1903 Kameničky, 4. 6. 1904 Kameničky, 1. 8. 1905, přiložen opis části dopisu (rukopis Jaroslava Golla) Kameničky, 31. 8. 1905 Praha, 23. 9. 1905 (Praha, 1905) (Praha, 1905) Kraskov, 16. 7. 1906 (Kraskov, 1906) Antverpy, (6. 5. 1907), (pohlednice, část odstřižena) b. m., (1907), (s kresbou) Praha, (9. 9. 1908), (pohlednice) b. m., (1908)	27 ll 3 ob.	1903–1908	2	1
3	Goll Jaroslav Kameničky, 17. 9. 1903 Praha, 7. 4. 1904 Kameničky, 8. 6. 1904 (Kameničky, 12. 7. 1904) Kameničky, 10. 8. 1905 Kameničky, 13. 8. 1905 b. m., (1905) Kraskov, 12. 6. 1906 b. m., (1906) b. m., (1906) b. m., (1906) b. m., (1906), (vystřižen podpis) b. m., (září 1906) Brusel, (6. 5. 1907), (pohlednice) Oldřichovec, 3. 8. 1908, (s dvěma kresbami) (Oldřichovec), 13. 8. 1908 Oldřichovec, 22. 8. 1908 Oldřichovec, (1908), přiložen opis části dopisu (rukopis Jaroslava Golla) b. m., (1908) b. m., (1908) Německá Rybná, (Rybná nad Zdobnicí), 1. 8. 1909 b. m., b. d.	51 ll 2 ob.	1903–1909 b. d.	2	1

4	Herben Jan Brusel, (6. 5. 1907), (pohlednice) Praha, (30. 5. 1908) (Praha), 3. 12. 1908	5 ll 1 ob.	1907–1908	2552, 3590	1
5	Hudeček Antonín b. m., 10. 3. 1909, (fotokopie) b. m., b. d., (fotokopie) (Studánka u Rychnova nad Kněžnou), b. d., (fotokopie)	14 ll	1909, b. d.	1488	1
6	Charfreitag (švagr Antonína Slavíčka) b. m., (1898)	4 ll	(1898)	2587	1
7	Marek František Okoř, 19. 5. 1897, (obálka roztržena) (Praha, 21. 5. 1897) Praha, (9. 2. 1898) Okoř, (30. 4. 1898) Veltrusy, 6. 10. 1898 Veltrusy, 18. 10. 1898 Praha, 7. 2. 1899 Osík u Litomyšle, 9. 7. 1900 (Hostišov, 1902) (přípis od Bohuslava Dvořáka) (Hostišov, 1902) (Praha, 17. 4. 1903) (Praha), 7. 5. 1903 (Praha, 12. 5. 1903) (Praha, 18. 5. 1903) (Praha, 1903) (Praha, 1903) Střítež, 15. 8. 1903 Kameničky, 17. 9. 1903, přiložena zpráva o otevření umělecké školy (Kameničky, 1. 10. 1903) Kameničky, 27. 10. 1903 (Praha, 22. 12. 1903) Praha, (22. 3. 1904) Praha, 8. 4. 1904 (Kameničky, 2. 6. 1904) Kameničky, 24. 6. 1904 (Praha, 24. 11. 1904) Praha, 5. 1. 1905 Praha, 5. 1. 1905 (Praha, 7. 1. 1905) (Praha, 9. 1. 1905) (dopisnice) (Praha, 12. 1. 1905) (Praha, 13. 1. 1905) (Praha, 6. 3. 1905) (s kresbou) (Praha, 1905) (Praha, 1905) (Praha), 17. 11. 1905 (Praha, 1906)	88 ll 34 ob.	1897-1909, b. d.	2936	1

	(Praha, 31. 10. 1906)				
	Antverpy, (6. 5. 1907) (pohlednice)				
	(Praha, 28. 6. 1909)				
	(Praha, 29. 6. 1909) (s kresbou)				
	(Praha, b. d.) (s dvěma kresbami)				
	(Praha, b. d.)				
8	neznámá Praha, b. d.	2 ll	b. d.	3590	1
9	neznámý b. m., b. d.	1 list	b. d.	2592	1
10	neznámý b. m., (1909)	2 ll	(1909)	3590	1
11	neznámí b. m., (1909) (Praha, prosinec 1909)	5 ll	(1909)	2554	1
12	(Schwaiger Hanuš) b. m., b. d. (navštívenka)	1 list	b. d.	2553	1
13	Šulc ... Praha, 1909	2 ll	1909	2551	1
14	Vendyš Bohumil Karel Praha, 30. 11. 1896 Praha, 23. 12. 1898 Lhota Libická (Libice nad Doubravou), 29. 8. 1900 Kameničky, 5. 7. 1904 Praha, 10. 9. 1907 (Praha), b. d.	12 ll 3 ob.	1896-1907, b. d.	2684	1
Korespondence – rodinná (adresát na druhém místě v nominativu)					
15	Slavičková Bohumila - Marek František (Praha, únor 1910), (poděkování za kondolenci, tisk)	1 list 1 ob.	(1910)	2936	1
Korespondence – cizí (adresát na druhém místě v nominativu)					
16	Dvořák Bohuslav - Marek František (Praha, 22. 4. 1912), (dopisnice)	2 ll	(1912)	2936	1
17	Rais Karel Václav - Marek František Praha, 28. 6. 1905 Praha, 2. 2. 1910	4 ll 2 ob.	1905-1910	2936	1

Rukopisy - cizí

18	Goll Jaroslav, (Soupis dopisů Antonína Slavička Adě a Jaroslavu Gollovi), (napsáno na dopisu Společnosti přátel starožitností českých v Praze z 21. 2. 1910)	2 ll	(1910)	2	1
----	--	------	--------	---	---

Výtvarné práce – cizí

19	Portrét A. Slavička	1 kus	1914	4121	1
----	---------------------	-------	------	------	---

Fotografie

20	Osobní fotografie Antonína Slavička (reprodukce)	2 ks	b. d.	3476	1
21	A. Slaviček v ateliéru	1 kus	b. d.	2122	1
22	A. Slaviček a Herbert Masaryk	1 kus	b. d.	2095	1
23	Fotografie hrobu A. Slavička	1 kus	1960	2122	1
24	Fotografie díla Antonína Slavička	222 ks	b. d.	4121	2

Tiráž

Antonín Slavíček (*1870 – †1910) soupis osobního fondu

časový rozsah fondu: 1896-1910 (1960)

počet evidenčních jednotek: 2 kartony

počet inventárních jednotek: 24

rozsah v bm: 0,24

stav ke dni: 1. 11. 2016

jméno zpracovatele: Tomáš Hylmar

číslo evidenčního listu NAD: 14

číslo evidenční pomůcky: 155

počet stran: 8

schválil dne: 12. 12. 2017 Mgr. Tomáš Hylmar